

Jegyzőkönyv kivonat

Jelölt neve: Berényi Katalin

Doktori védés időpontja: 2018. 12. 10

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt által benyújtott értekezés gondolatébresztő és megfelelő érvekkel alátámasztott hozzájárulás a hontalanságról folytatott tudományos diskurzushoz. A hontalanság uniós jog és emberi jogi szempontból történő vizsgálata Európában hathatós prizmat nyújt, amelyen keresztül számos egymással összefüggő szempont kerül új megvilágításba. A választott téma aktualitása vitathatatlan, különösen az Európában jelentkező hontalansággal kapcsolatos új jogalkotási, politikai és érdekképviselési kezdeményezések fényében, valamint nagyszámú megválaszolatlan jogi és politikai kérdés nyomán, amelyek az EU hatáskörét és az estleges uniós fellépés mibenlétét vitatják ezen anomália kezelésére. A jelölt munkatapasztalata jó alapot szolgáltat a kutatás elvégzéséhez ezen a területen, és tükrözi személyes érdeklődését és elkötelezettségét a témában. A műhelyvitát követően a kézirat számottevően kiforrottabb lett, mind szerkezeti, mind tartalmi szempontból – a műhelyvitán megfogalmazott megjegyzések túlnyomó többsége reflektálva. A jelölt az 1990-es években kidolgozott emberi jogi megközelítésre támaszkodik, és bizonyítja, hogy megismerkedett a vonatkozó szakirodalommal. Bár elsősorban másodlagos forrásokra hivatkozik, a dolgozat végleges változata részletesebben tárgyalja az Emberi Jogok Európai Bizottsága valamint az Európai Unió Bíróságának legfontosabb vonatkozó eseteit. A kutatás legfontosabb újdonsága a hontalanok jogairól és védelméről szóló jövőbeli uniós irányelv normatív alapjainak és meglévő kihívásainak részletes elemzése. A jelölt bizonyította képességét a kritikai gondolkodásra, valamint absztrakt magyarázó struktúrák felépítésére annak érdekében, hogy megfelelő logikai keretek között tudományos kutatást végezzen. A jelölt erőfeszítései egy olyan átfogó szintézist eredményeztek, amely egy rendkívül sokszínű és heterogén szakterület szinte minden aspektusát magában foglalja. A disszertáció megfelel a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Doktori Szabályzatában meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.

A bírálóbizottság új tudományos eredmények ismerte el:

1. Az EU hatáskörébe tartozik a hontalan személyek sérülékeny helyzetének kezelése nemcsak a Lisszaboni Szerződés 18. cikkén alapuló migrációs környezetben, feltéve, hogy „az állampolgárság alapján történő bármilyen megkülönböztetés tilos”.
2. Az állampolgárság következetes megtagadása bizonyos kisebbségi csoportok tagjainak (beleértve az Európában élő nem-polgárokat is) az EUMSZ 18. cikkének és az EU Charta 21. cikkének (2) bekezdésének megsértését jelenti.
3. Ez a rendelkezés (18. cikk) a 67. cikk (2) bekezdésével együtt potenciális jogalapként szolgálhat egy olyan EU-irányelv elfogadásához, amely kötelezi az EUMS-t, hogy hozzon létre egy uniós szinten harmonizált keretrendszert a kezelés minimális követelményeinek egy sorára. , állapotmeghatározási eljárás és védelmi állapot. Ez javítaná a hontalan személyek jogainak regionálisan harmonizált végrehajtását, amelyet az 1954-es európai egyezmény tartalmaz.
4. Az állapotmeghatározás kulcsfontosságú lenne az elismert hontalan személyek azonosításához és védelméhez a hontalan jellegű védelmi státus révén. Az uniós harmonizált hontalanság-meghatározási eljárás és védelmi státusz kidolgozásának kötelezettsége a 1954. évi egyezmény célkitűzéseinek része lenne (még ha nem is kifejezetten említi). Az EU által harmonizált védelmi rendszer a minimális kezelési előírásokon alapulna, amelyet az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával és a hontalanság európai hálózatával szoros együttműködésben dolgoznának ki, és az EU-s EU-irányelvnek kellene alávetni az ilyen eljárásokat és egy EU-s rendszert. - harmonizált védelmi állapot.

Mindezek alapján a bizottság javasolja az Egyetemi Doktori Tanács részére a doktori (PhD) fokozat odaítélését Berényi Katalin számára.

A bírálóbizottság új tudományos eredmények ismerte el:

- 1) The EU has competence to address the vulnerable situation of stateless persons not only in the migratory context based on Article 18 of the Lisbon Treaty, providing that “any discrimination on grounds of nationality shall be prohibited.”
- 2) The consistent denial of nationality for members of certain minority groups (including non-citizens living in Europe) constitutes a violation of Article 18 of the TFEU and to Article 21(2) of the EU Charter.
- 3) This provision (Article 18) together with Article 67(2) may serve as a potential legal basis for the adoption of an EU Directive which would oblige EUMS to put in place an EU-harmonised framework of a set of minimum standards of treatment, status determination procedure and a protection status. This would enhance the regionally harmonized implementation of the rights of stateless persons enshrined in the 1954 Convention in Europe.
- 4) Status determination would key to identify and protect recognized stateless persons through a stateless-specific protection status. The obligation of elaborating an EU-harmonised statelessness determination procedure and protection status would be inherent in the objectives of the 1954 Convention (even though it does not explicitly mention it). An EU-harmonised protection regime would be based on a set of minimum standards of treatment, elaborated in close cooperation with the UNHCR and the European Network of Statelessness and could be subjected to an EU directive obliging EUMS to put in place such procedures and an EU-harmonised protection status.